

BÁO CÁO THẨM TRA
**Kết quả thực hiện Chương trình mục tiêu quốc gia phát triển
kinh tế - xã hội vùng đồng bào dân tộc thiểu số và miền núi
năm 2023 trên địa bàn tỉnh Kon Tum**

Căn cứ Luật Tổ chức Chính quyền địa phương năm 2015; Luật sửa đổi, bổ sung một số điều của Luật tổ chức Chính phủ và Luật Tổ chức chính quyền địa phương năm 2019; Luật Hoạt động giám sát của Quốc hội và Hội đồng nhân dân năm 2015.

Thực hiện sự phân công của Thường trực Hội đồng nhân dân tỉnh tại Thông báo số 39/TB-HĐND ngày 27 tháng 10 năm 2023 về phân công thẩm tra các báo cáo, dự thảo Nghị quyết trình Kỳ họp thứ 6, Hội đồng nhân dân tỉnh Khóa XII; trên cơ sở Báo cáo số 411/BC-UBND ngày 14 tháng 11 năm 2023 của UBND tỉnh về kết quả thực hiện Chương trình mục tiêu quốc gia phát triển kinh tế - xã hội vùng đồng bào dân tộc thiểu số và miền núi năm 2023. Ban Dân tộc HĐND tỉnh đã tổ chức cuộc họp thẩm tra về nội dung báo cáo trên; tham dự họp có lãnh đạo các Ban của Hội đồng nhân dân tỉnh; đại diện Ủy ban nhân dân tỉnh và các sở, ban, ngành có liên quan. Ban Dân tộc HĐND tỉnh báo cáo kết quả thẩm tra như sau:

1. Kết quả thực hiện

Trên cơ sở Báo cáo kết quả thực hiện Chương trình mục tiêu quốc gia phát triển kinh tế - xã hội vùng đồng bào dân tộc thiểu số và miền núi (*Chương trình*) năm 2023, Ban Dân tộc HĐND tỉnh cơ bản thống nhất với những đánh giá của Ủy ban nhân dân tỉnh về kết quả đạt được, tồn tại, hạn chế trong thời gian qua, cụ thể như sau:

a) Kết quả đạt được

- Năm 2023 là năm thứ 2 triển khai thực hiện Chương trình, trên cơ sở quy định tại Nghị định 27/2022/NĐ-CP ngày 19 tháng 4 năm 2022¹ (*Nghị định 27/2022/NĐ-CP*); Nghị định 38/2023/NĐ-CP ngày 24 tháng 6 năm 2023² (*Nghị định 38/2023/NĐ-CP*) của Chính phủ và các văn bản của Trung ương, Ủy ban nhân dân tỉnh đã ban hành các văn bản chỉ đạo, điều hành để tiến hành tổ chức triển khai thực hiện Chương trình; đến nay, đã ban hành cơ bản đầy đủ, kịp thời các văn bản quản lý, điều hành thực hiện Chương trình theo quy định.

¹ Quy định cơ chế quản lý, tổ chức thực hiện các chương trình mục tiêu quốc gia

² Sửa đổi, bổ sung một số điều của Nghị định số 27/2022/NĐ-CP ngày 19 tháng 4 năm 2022 của Chính phủ quy định cơ chế quản lý, tổ chức thực hiện các chương trình mục tiêu quốc gia

- Ủy ban nhân dân tỉnh đã chỉ đạo các sở, ngành liên quan tham mưu xây dựng, ban hành các văn bản hướng dẫn, bổ sung cơ chế, chính sách; kịp thời kiến nghị cấp có thẩm quyền giải quyết khó khăn, vướng mắc; báo cáo đề xuất với các Bộ, ngành Trung ương hướng xử lý đối với những nội dung vượt thẩm quyền để giải quyết những khó khăn, vướng mắc của địa phương đảm bảo hiệu quả, đúng tiến độ và phân đầu hoàn thành các chỉ tiêu, mục tiêu được giao. Các thành viên Ban Chỉ đạo các Chương trình mục tiêu quốc gia tỉnh; các sở, ngành theo sự phân công đã phối hợp chặt chẽ, hiệu quả, bám sát chỉ đạo, tích cực tham mưu xây dựng kế hoạch và hướng dẫn cấp cơ sở triển khai thực hiện.

- Kết quả triển khai thực hiện các Dự án, Tiểu dự án và nội dung thành phần của Chương trình với tổng nguồn vốn đã giải ngân là (*tính đến ngày 31 tháng 10 năm 2023*): 449.669/1.097.627 triệu đồng, đạt 40,97% so với nguồn được phân bổ.

b) Tồn tại, hạn chế

Bên cạnh những kết quả đạt được, qua báo cáo kết quả thực hiện Chương trình và cùng với Ban Kinh tế - Ngân sách HĐND tỉnh đi giám sát tình hình thực hiện nhiệm vụ phát triển KTXH, thu chi Ngân sách trên địa bàn tỉnh năm 2023, Ban Dân tộc HĐND tỉnh nhận thấy còn một số khó khăn, tồn tại như sau:

- Việc triển khai thực hiện Chương trình trên địa bàn tỉnh hiện nay còn nhiều khó khăn, vướng mắc, có nội dung trùng lặp giữa các chương trình⁽³⁾, chưa có quy định, hướng dẫn cụ thể⁽⁴⁾; một số nội dung, đối tượng không còn là đối tượng thụ hưởng sau khi Bộ, ngành Trung ương ban hành văn bản hướng dẫn⁽⁵⁾; nguồn kinh phí sự nghiệp phân bổ lớn, thực hiện nhiều nội dung, trong khi nhu cầu, đối tượng hưởng thụ không nhiều⁽⁶⁾ hoặc không có đối tượng hỗ trợ⁽⁷⁾.

- Tiến độ triển khai thực hiện các Dự án, Tiểu dự án và nội dung thành phần của Chương trình còn chậm. Tỷ lệ giải ngân nguồn vốn năm 2023 đạt thấp, mới chỉ đạt 40,97% (*Vốn đầu tư đạt: 57,02%; vốn sự nghiệp đạt: 15,78%*).

- Việc thực hiện dự án bố trí, sắp xếp dân cư còn chậm, chưa đồng bộ;

- Đối tượng hỗ trợ thu hẹp dần theo từng năm, tỷ lệ hộ nghèo ngày càng giảm theo lộ trình nông thôn mới; theo lộ trình phân bổ của Trung ương năm sau nhiều hơn năm trước dẫn đến tình trạng thừa vốn (*nguồn sự nghiệp*) so với thực tiễn đối tượng thụ hưởng.

- Công tác tổ chức theo dõi, kiểm tra, giám sát, đánh giá thực hiện

⁽³⁾ Như: Hỗ trợ nhà ở; hỗ trợ phát triển sản xuất; phát triển giáo dục nghề nghiệp và giải quyết việc làm;...

⁽⁴⁾ Như: Tiêu chí xác định thời gian chưa tự túc được lương thực; tiêu chí xác định người lao động có thu nhập thấp;...

⁽⁵⁾ Theo quy định của Luật Giáo dục nghề nghiệp, Luật Giáo dục thì các Trung tâm Giáo dục nghề nghiệp - Giáo dục thường xuyên cấp huyện không thuộc đối tượng thụ hưởng các nội dung về giáo dục nghề nghiệp thuộc 03 Chương trình MTQG giai đoạn 2021-2025 (*gồm hỗ trợ sửa chữa cơ sở vật chất, mua sắm trang thiết bị...*).

⁽⁶⁾ Hỗ trợ bảo vệ rừng, trợ cấp gạo;...

⁽⁷⁾ Chuyển đổi nghề; hỗ trợ đào tạo dự bị đại học, đại học; hỗ trợ cơ sở giáo dục nghề nghiệp;...

Chương trình chưa thường xuyên và kịp thời; công tác phối hợp giữa các cấp, các ngành còn hạn chế.

2. Một số nội dung đề nghị báo cáo làm rõ:

- Về tiến độ triển khai thực hiện chính sách hỗ trợ đất ở, nhà ở, đất sản xuất theo cơ chế sử dụng vốn đầu tư công hỗ trợ trực tiếp cho các đối tượng chính sách hiện nay còn chậm, trong khi đó nhu cầu của người dân rất lớn.

- Về tiến độ thực hiện quy hoạch, sắp xếp, bố trí, ổn định dân cư ở những nơi cần thiết, hiện nay mới có 8 dự án được khởi công xây dựng. Giải pháp để đẩy nhanh tiến độ thực hiện vì đây là nhu cầu cấp thiết của người dân?

- Xác định rõ về dự kiến chuyển trả hay chuyển nguồn ngân sách Trung ương sang năm sau: 204.555 triệu đồng (vốn sự nghiệp)? Dự án, Tiểu dự án nào không có khả năng giải ngân do đối tượng thụ hưởng không nhiều hoặc không có đối tượng hỗ trợ?

- Đánh giá kết quả triển khai thực hiện từng Dự án để có căn cứ đề xuất điều chỉnh kế hoạch vốn đầu tư phát triển giữa các tiểu Dự án và một số công trình trong năm 2022 và 2023 là những Dự án nào? Với tổng kinh phí 13.699 triệu đồng.

- Đánh giá việc thực hiện các danh mục dự án đầu tư; dự án bố trí, sắp xếp dân cư thuộc Chương trình đã được Hội đồng nhân dân tỉnh thông qua? Những khó khăn, vướng mắc trong việc triển khai, thực hiện?

3. Ý kiến của Ban Dân tộc

Qua nghiên cứu báo cáo, Ban Dân tộc cơ bản thống nhất với các giải pháp thực hiện Chương trình trong những tháng còn lại của năm 2023 và trong thời gian tới, để thực hiện Chương trình có hiệu quả hơn. Ban Dân tộc HĐND tỉnh đề nghị Ủy ban nhân dân tỉnh chỉ đạo, tập trung vào một số giải pháp sau:

- Đề nghị UBND tỉnh rà soát lại số liệu giữa báo cáo và các phụ lục đảm bảo thống nhất, chịu trách nhiệm về độ chính xác số liệu trong báo cáo trình tại kỳ họp.

- Chỉ đạo các sở, ban, ngành tiếp tục tiến hành rà soát, những khó khăn, vướng mắc đã nêu để đề xuất với các Bộ, ngành ở Trung ương kịp thời chỉ đạo có giải pháp xử lý, tháo gỡ, đảm bảo thực hiện giải ngân nguồn vốn đúng thời gian quy định, phù hợp với điều kiện thực tế của địa phương nhằm sớm phát huy hiệu quả nguồn vốn đã được giao.

- Chỉ đạo các sở, ban, ngành, UBND các huyện, thành phố là cơ quan chủ trì các Dự án, Tiểu dự án thường xuyên báo cáo công tác chỉ đạo triển khai thực hiện về cơ quan thường trực của Chương trình mục tiêu quốc gia theo đúng quy định.

- Đẩy nhanh tiến độ triển khai các dự án đã được bố trí nguồn lực; lồng ghép, đối ứng từ nguồn vốn ngân sách địa phương để thực hiện Chương trình.

- Tập trung đẩy mạnh công tác thông tin, tuyên truyền với nhiều hình thức

đa dạng, phong phú phù hợp với đối tượng, địa bàn nhằm nâng cao nhận thức về pháp luật cho người dân vùng đồng bào dân tộc thiểu số. Động viên, khuyến khích nhằm phát huy vai trò người có uy tín trong công tác tuyên truyền, vận động và tổ chức cho đồng bào dân tộc thiểu số thực hiện chủ trương của Đảng, chính sách pháp luật của Nhà nước.

- Tăng cường công tác kiểm tra, giám sát việc sử dụng các nguồn vốn đảm bảo giải ngân vốn được giao.

- Hạn chế tác động tiêu cực trong việc kéo dài các nguồn vốn, dồn áp lực trong năm 2024, do đó cần tăng cường trách nhiệm của chủ đầu tư, các đơn vị địa phương, đặc biệt trách nhiệm của người đứng đầu trong việc cam kết giải ngân vốn kéo dài (*bao gồm cả vốn năm 2022, năm 2023 được kéo dài*) trong năm 2024 đạt ở mức cao nhất.

Trên đây là ý kiến thẩm tra của Ban Dân tộc HĐND tỉnh về kết quả thực hiện Chương trình mục tiêu quốc gia phát triển kinh tế - xã hội vùng đồng bào dân tộc thiểu số và miền núi năm 2023. Đề nghị cơ quan trình báo cáo tiếp thu các ý kiến của đại biểu để giải trình tại kỳ họp.

Kính trình Hội đồng nhân dân tỉnh Khoá XII, Kỳ họp thứ 6 xem xét, quyết định./.

Nơi nhận:

- Thường trực HĐND tỉnh;
- UBND tỉnh;
- Đại biểu HĐND tỉnh;
- Lưu: VT, BDT

**TM. BAN DÂN TỘC
TRƯỞNG BAN**

Blong Tiến